

سایت جامع آثار فمینیستی

www.daadaar.com

نام مقاله	لایحه‌ی "مجازات اسلامی" و مجازات سنگسار
نویسنده مقاله	سمر طالبی (وکیل پایه یک دادگستری)
تعداد صفحه	۳
تاریخ تمریر	۱۳۸۷/۰۲/۱۵
نام سایت	میدان زنان
آدرس url	http://www.meydaan.net/showArticle.aspx?arid=538

لایحه "مجازات اسلامی" و مجازات سنگسار

پس از اطلاع از تدوین لایحه جدید مجازات اسلامی، بر این باور بودیم که تدوین کنندگان لایحه، تأمل و تدبر بیشتری را در خصوص جرایم و مجازات‌های خاصی که در چند سال اخیر، موجب ایجاد مشکلات عدیده، چه از جهت صدور و چه از جهت اجرای حکم شده‌اند، خواهند داشت.

پس از انتشار پیش‌نویس لایحه و مطالعه آن، صرف‌نظر از موارد مثبت یا منفی در کلیت لایحه، موارد ذیل در خصوص مبحث اول از فصل دوم جرایم مجازات‌های حدی، جای بحث و تأمل فروانی دارد:

در قانون مجازات اسلامی مَصُوب ۱۳۷۰، جرم زنای مُحْصَنَه تعریف و مجازات سنگسار به عنوان مجازات این جرم تعیین شده بود. علی‌رغم قانونی بودن جرم و مجازات و صراحت قانون در این مورد، اجرای این مجازات به علت آثار و نتایج حاصله در مقطع خاصی از زمان متوقف گردید؛ البته مسوولان قضایی هم همواره سعی در کتمان اجرای حکم سنگسار داشتند. به گفته مدیرکل زندان‌های استان تهران، در پنج سال گذشته هیچ حکم سنگساری در کشور و بویژه در تهران اجرا نشده است.

ولیکن از آنجا که این مجازات (سنگسار) در قانون به عنوان مجازات شرعی و قانونی جرم زنای مُحْصَنَه وجود داشت، اجرای آن نیز نمی‌توانست خلاف قانون باشد و از همین رو شاهد اجرای چند حکم سنگسار در دو سال اخیر بوده‌ایم.

شواهد و اسناد غیر قابل انکاری در دست است که نشان می‌دهد صبح روز ۱۷ اردیبهشت ۱۳۸۵ دو نفر به نام‌های محبوبه.م. و عباس.ح. در بهشت رضای مشهد سنگسار شده‌اند. همچنین زنی به نام معصومه، محکوم به رجم، مرداد ماه ۱۳۸۵ پس از انتقال از زندان رجایی شهر به زندان اوین، در یک اتاق در بسته حلق آویز شد. زن دیگری نیز در اسفندماه سال گذشته به جرم زنای مُحْصَنَه در قزوین در ملاعام به دار آویخته شد.

و اکنون در لایحه جدید مجدداً مجازات سنگسار برای جرم زنای مُحْصَنَه تعیین شده. تنها نکته مثبتی که در این مبحث اضافه شده تبصره ۴ ماده

۵ - ۲۲۱ است که اشعار می‌دارد :

" هرگاه اجرای حد رجم مفسده داشته و باعث وهن نظام شود، با پیشنهاد دادستان مجری حکم و تأیید رئیس قوه قضائیه در صورتی که موجب حد با بینة شرعی اثبات شده باشد، رجم تبدیل به قتل می شود و در غیر این صورت تبدیل به صد ضربه شلاق می‌شود."

همان طور که می بینیم، تدوین کنندگان لایحه هم بر این باور هستند که اجرای مجازات سنگسار می‌تواند باعث ایجاد مشکلات فراوانی در سیستم قضایی کشور شود و به همین دلیل امکان تبدیل آن را طبق این تبصره در لایحه مجازات پیش بینی کرده‌اند.

ضمن تأکید بر مثبت بودن این تبصره و پیش بینی چنین امری در لایحه مجازات اسلامی به عنوان راهکاری جهت تبدیل نمودن مجازات سنگسار، لازم به ذکر است که در سال‌های اخیر بارها و بارها مراجع مذهبی و حقوقی مختلف در خصوص لزوم تغییر این مجازات بر حسب مقتضیات زمان و مکان، تحقیق نموده‌اند و به نظر می‌رسد با توجه به منبع اولیه استخراج احکام شرعی یعنی قرآن، بتوان با تحقیق بیشتر به فکر حذف این مجازات و یا تغییر آن به مجازات‌های دیگری بود. گروهی از فعالان جنبش زنان نیز با راه‌اندازی کمپین "قانون بی سنگسار" و با هدف حذف مجازات سنگسار از قانون، به دفاع از زنانی پرداخته‌اند که سال‌هاست به بهانه اجرای مجازات سنگسار در زندان به سر می‌برند.

بدیهی است عمده نگرانی از تصویب این مبحث و عدم حذف مجازات سنگسار آن است که مسلماً انتشار قانون به این شکل، خود می‌تواند از ابتدا راه بحث و پیش بینی‌های منفی را بازگذارد؛ در حالی که همه اعضای جامعه حقوقی کشور بر این امر واقف هستند که شارع و سپس قانون‌گذار به حدی راه‌های اثبات جرم زناى مُحصنه را دشوار و دقیق پیش بینی نموده‌اند که عملاً اجرای چنین مجازاتی غیر ممکن شود.

لذا امید است که در بازنگری و تصویب لایحه، این مورد با دقت بیشتری بررسی شود تا قانون مجازات اسلامی بعدی با تغییرات مثبت و بنیادین بتواند خود به عنوان عامل بازدارنده جهت جلوگیری از وقوع چنین جرائمی کاربرد داشته باشد.